

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové, JUDr. Zdeňka Kühna, Mgr. Daniely Zemanové a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **V. T. N.**, zastoupen JUDr. Martinem Čonkou, advokátem se sídlem Komenského 4, Cheb, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 8. 2007, č. j. OAM-1-586/VL-20-19-2007, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 8. 2008, č. j. 63 Az 76/2007 – 20,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud napadeným rozsudkem zamítl žalobu, kterou se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal přezkoumání výše uvedeného rozhodnutí žalovaného. Tímto rozhodnutím byla žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany zamítnuta jako zjevně nedůvodná dle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu).

Stěžovatel v kasační stížnosti poukazuje na porušení § 3 a § 50 odst. 2 a 3 správního řádu a současně § 12 zákona o azylu, neboť žalovaný i krajský soud nesprávně kvalifikovali zjištěný skutkový stav, když jej nepodřadili pod pojem pronásledování. Přitom pronásledováním může být i jednání soukromých osob, jestliže není stát původu schopen zamezit takovému jednání soukromých osob. Žalovaný ani krajský soud se dostatečně nevypořádali s tím, zda stěžovatel čelí ve své zemi nebezpečí pronásledování (§ 12 zákona o azylu) či hrozbě vážné újmy (§ 14a odst. 2 zákona o azylu). Na závěr uvádí, že rozhodnutí žalovaného nemá oporu ve správně zjištěném skutkovém stavu věci, neboť žalovaný ani soud se nezabývali tvrzeními o útlaku a fyzických útocích na něj i příslušníky jeho rodiny ze strany souseda, který pro tyto sousedské spory plánoval likvidaci stěžovatele.

Vzhledem k okolnosti, že v dané věci se jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany (dříve ve věci azylu), Nejvyšší správní soud se ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být kasační stížnost podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS (všechna zde citovaná rozhodnutí NSS jsou dostupná na www.nssoud.cz). Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu.

Nejvyšší správní soud hned v úvodu odkazuje na rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 - 58, č. 488/2005 Sb. NSS. V něm se zdejší soud vyjádřil k požadavkům na formulaci žalobních bodů (analogicky též na formulaci námitek uplatněných v kasační stížnosti), přičemž uvedl, že *„žalobce je povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami. Pokud žalobce odkazuje na okolnosti, jež jsou popsány či jinak zachyceny ve správním či soudním spise, nemůže se jednat o pouhý obecný, typový odkaz na spis či jeho část, nýbrž o odkaz na konkrétní skutkové děje či okolnosti ve spisu zachycené, a to tak, aby byly zřetelně odlišitelné od jiných skutkových dějů či okolností obdobné povahy a aby bylo patrné, jaké aspekty těchto dějů či okolností považuje žalobce za základ jím tvrzené nezákonnosti.“* Z těchto důvodů nemohl Nejvyšší správní soud přihlídnout k „námitce“ porušení povinnosti žalovaného správně a úplně zjistit skutkový stav (§ 3 a § 50 odst. 2 a 3 správního řádu). Obecný odkaz stěžovatele na zákonná ustanovení, aniž upřesňuje, které konkrétní důkazy či podklady měly být pro rozhodnutí opatřeny, nelze považovat za korektně formulovanou kasační námitku.

Námitku stěžovatele, že žalovaný se nezabýval tvrzeními o útlaku a fyzických útocích na stěžovatele i příslušníky jeho rodiny ze strany souseda, který pro sousedské spory plánoval likvidaci stěžovatele, lze podřadit pod důvod kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., totiž že skutková podstata, ze které žalovaný vycházel, nemá oporu ve spise či je s ním v rozporu. Dle konstantní judikatury zdejšího soudu (např. rozsudek NSS ze dne 12. 1. 2005, č. j. 4 Azs 300/2004 - 36) skutková podstata je se spisy v rozporu, pokud skutkový materiál, jinak dostačující k učinění správného skutkového závěru, vedl k jiným skutkovým závěrům, než jaký učinil rozhodující orgán. Skutková podstata dále dle judikatury nemá oporu ve spisech, chybí-li ve spisech skutkový materiál pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem, přičemž tento materiál je nedostačující k učinění správného skutkového závěru. Z odůvodnění rozhodnutí žalovaného vyplývá, že dospěl k závěru, že problémy se sousedem nemají žádnou souvislost s jednáním státních orgánů nebo soukromých osob, které by bylo možné označit za perzekuci. Dále žalovaný uvedl, že výhrůžky souseda nejsou činěny z žádného z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, pro něž lze udělit mezinárodní ochranu. Jediným motivem protiprávního jednání souseda byla snaha získat majetkovou výhodu na úkor stěžovatele a jeho rodiny. Žalovaný se tedy

tvrzeními stěžovatele zabýval a vyhodnotil je z hlediska podmínek udělení mezinárodní ochrany jako irelevantní.

„[S]právní orgán má povinnost zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu podle ustanovení § 12 cit. zákona jen tehdy, jestliže žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody v tomto ustanovení uvedené, případně neuvádí jen důvody ekonomické. V opačném případě žádost jako zjevně nedůvodnou zamítne.“ (rozsudek NSS ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 – 59, shodně též rozsudek ze dne 16. 5. 2004, č. j. 1 Azs 45/2004 – 47, a ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 – 41). S ohledem na uvedenou konstantní judikaturu tedy postupoval žalovaný správně, když zamítl žádost stěžovatele jako zjevně nedůvodnou.

Pokud jde o právní kvalifikaci uvedené skutkové podstaty [důvod kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], totiž že se nejedná o důvod pro udělení mezinárodní ochrany, Nejvyšší správní soud odkazuje na svoji stálou judikaturu, dle níž např. „*strach vrátit se na Ukrajinu kvůli potížím s věřiteli ve vztahu k neuhrazenému dluhu jejího manžela, není důvodem, který je podřaditelný pod ustanovení zákona o azylu, neboť uváděné problémy se soukromými osobami nebyly zapříčiněny důvody pro azylové řízení významnými, tedy její rasou, národností, náboženstvím, příslušností k určité sociální skupině, či zastávanými politickými názory, ale snahou o vrácení dlužné částky.*“ (rozsudek NSS ze dne 18. 12. 2003, č. j. 6 Azs 45/2003 - 49). Sousedské spory, byť značně vyostřené, obsahující i hrozbu likvidace stěžovatele, nemají svůj původ v žádném z azylově relevantních důvodů. Dále lze poukázat i na rozsudek NSS ze dne 27. 6. 2005, č. j. 4 Azs 395/2004 - 68, v němž se uvádí: „*Obecné tvrzení o pronásledování, bez prokázání existence takového pronásledování, navíc za situace, kdy se stěžovatel účinně neobrátil se svými problémy na místní či jim nadřízené domovské orgány, či na mezinárodní humanitární organizace, nelze podřadit pod zákonem (o azylu) vymezené důvody. Stejně tak nelze odhlédnout od skutečnosti, že stěžovatel o azyl nepožádal bezprostředně po příjezdu na území České republiky, ale až poté, co byl zadržen policií a bylo rozhodnuto o jeho správním vyhoštění, což nasvědčuje účelovosti jeho žádosti o azyl.*“

Pouhé obavy z návratu do země původu spočívající ve strachu z útoků ze strany souseda nejsou důvodem udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu (viz rozsudek NSS ze dne 27. 11. 2003, č. j. 4 Azs 26/2003 - 44, a rozsudek ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 7/2003 - 60). Ačkoliv se právní názor vyjádřený v citovaných rozsudcích vztahuje k překážkám vycestování, lze jej v tomto případě plně vztáhnout i na institut doplňkové ochrany (srov. k tomu rozsudek NSS ze dne 26. 7. 2007, č. j. 2 Azs 30/2007 - 69).

Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, neboť ustálená a vnitřně jednotná judikatura poskytuje odpověď na posuzované námitky; krajský soud rozhodl plně v souladu s touto judikaturou. S ohledem na výše uvedené shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost nepřijatelnou, a proto ji podle ustanovení § 104a s. ř. s. odmítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. ledna 2009

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně senátu